

Notat

Introduktion til spildevand

Teknik- og Miljøudvalget har jf. Styrelsesvedtægtens § 19, stk. 2, nr. 10 og 11 ansvaret for at planlægge og at give tilladelse til håndtering af spildevand.

Begrebet "spildevand" er defineret i spildevandsbekendtgørelsen, og omfatter både husspildevand, spildevand fra erhvervsvirksomheder, samt regnvand/overfladevand fra tage og andre faste overflader. Desuden kan vand fra grundvandssænkninger i forbindelse med bygge- og anlægsarbejder i København ofte sidestilles med spildevand.

Lovgivning

De lovgivningsmæssige rammer indenfor spildevandsområdet er følgende.

Spildevandsplanen: Miljøbeskyttelseslovens § 32

Tilslutning til kloak, fra virksomheder og i byggetilladelser: Miljøbeskyttelsesloven § 28, stk. 3

Udledning til ferske og marine vandområder: Grundlaget er miljøbeskyttelseslovens § 28 stk. 1,

Nedsivning: Miljøbeskyttelsesloven § 19, spildevandsbekendtgørelsen.

Desuden har Miljøstyrelsen udarbejdet en spildevandsvejledning til bekendtgørelsen om spildevandstilladelser m.v. efter Miljøbeskyttelseslovens kapitel 3.

Spildevandsplan

Alle kommuner skal have en plan for bortskaffelse af spildevand. Spildevandsplanen er en kommunal sektorplan, der fastlægger rammerne for kommunens og forsyningens arbejde på området. Spildevandsplanen sætter bl.a. rammerne for klimatilpasning af afløbssystemet og ændringer i kloakeringsformen, men indeholder også kloakering af nye områder, der ikke tidligere har været kloakeret, som f.eks. kolonihaveforeninger og i byudviklingsområder. I spildevandsplanen kan borgere og virksomheder ligeledes orientere sig om planlagte

12. april 2024

Sagsnr.
2021-0315738

Dokumentnr.
2021-0315738-1

Rådhussekretariatet

Københavns Rådhus,
Rådhuspladsen 1
Postboks 444
1550 København V

EAN nummer
5798009809452

<http://www.kk.dk/teknik-og-miljøforvaltningen>

ændringer i forhold til, hvordan spildevandet håndteres. Spildevandsplanen skal sikre, at kommunen lever op til statens vandområdeplaner, som fastlægger miljøkvalitetsmålsætninger for vandområderne, samt kommuneplan og andre kommunale miljømålsætninger, herunder vandhandleplanen Den Blå By og Badevand. Den nugældende spildevandsplan, vedtaget i Borgerrepræsentationen (BR 06-06-2019), sikrer plangrundlag for spildevandsforsyningsselskabernes - HOFOR og BIOFOS - investeringer i spildevandsindsatser i planperioden 2018-2028. Det er en rammeplan, der gælder for de kommende 10 års arbejde med spildevandsplanlægning. Planen bliver suppleret af årlige tillæg med konkrete projekter til igangsættelse, f.eks. skybruds- og byudviklingsprojekter. Tillægget bliver forelagt Teknik- og Miljøudvalget, Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen til godkendelse.

Spildevandstakster og betalingsvedtægt

HOFOR's bestyrelse fastsætter den samlede takst for spildevandsbehandling (transport og rensning). Hvert år skal Teknik- og Miljøudvalget legalitetsgodkende HOFOR's spildevandtakster. Legalitetsgodkendelse indebærer alene, at kommunen skal sikre, at taksterne, formelt er i overensstemmelse med "hvile-i-sig-selv"- princippet og overholder de udmeldte økonomiske rammer fra Forsyningssekretariatet i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

Aktuelt er Folketinget ved at behandle forslag til lov om styrkelse af økonomisk tilsyn og takstkontrol i vandsektoren m.v. og tilhørende bekendtgørelse om kontrol med vandselskabers leveringsbetingelser, bidrag og takster m.v.

Den nye lov forventes vedtaget i Folketingets indeværende samling og træde i kraft fra juli 2024. Lovforslaget indeholder en række forslag, der påvirker kommunernes arbejde med godkendelse af takster og regulativer. Forslagene forventes bl.a. at påvirke kommunernes kontrol med takster og regulativer, kommunernes kontrolkompetence, selskabernes oplysningspligt over for kommunerne og indførelse af klageadgang for vandselskaber i forhold til kommunale afslag. Hovedformålet med forslagene er at styrke og effektivisere takstkontrollen til gavn for brugerne og kommunerne.

Når HOFOR ønsker at ændre på de overordnede rammer for spildevandshåndteringen, skal der forelægges en ny betalingsvedtægt til Teknik- og Miljøudvalgets godkendelse. Aktuelt er HOFOR ved at behandle et forslag til ny betalingsvedtægt for spildevandsselskabet HOFOR Spildevand København, der var på dagsorden til Teknik- og Miljøudvalgets godkendelse den 26. februar 2024, hvor Teknik- og Miljøforvaltningen godkendte HOFORs opdaterede leveringsbestemmelser for vand og betalingsvedtægter for spildevand. De nuværende bestemmelser trådte i kraft 1. januar 2015. Årsagen til den ny betalingsvedtægt, er at opnå enslydende og fælles indhold i betalingsvedtægter på tværs af alle HOFORs spildevandsselskaber.

Spildevandssystemet

Forsyningsselskabet HOFOR, som ejes af otte kommuner, driver spildevandssystemet frem til de to renseanlæg, Renseanlæg Lynetten og Renseanlæg Damhusåen. Renseanlæggene drives af forsyningsselskabet BIOFOS, der er ejet af henholdsvis otte og 15 kommuner.

I Københavns Kommune, og den øvrige del af hovedstadsområdet, er store områder fælleskloakeret. Det betyder, at regnvand og spildevand transporteres i de samme ledninger til renseanlæggene. Nyere bydele separatkloakeres, det vil sige, at regnvand og spildevand fra husholdninger løber i separate systemer, hvor regnvandet efter simpel rensning udledes i vandområderne eller nedsives. Spildevand fra husholdningerne ledes til rensning på renseanlæggene.

En fælleskloak er ikke dimensioneret til at kunne rumme alt spildevand og regnvand, når det regner kraftigt. Der vil i disse tilfælde ske overløb af regnopblandet spildevand fra fælleskloakkerne til især Københavns Havn, men også til nogle af de ferske vandområder. Disse hændelser er uforudsigelige, da overløb vil ske afhængig af hvor, hvornår og hvor kraftigt det regner.

I Københavns nyere bydele planlægges der med grundlæggende separatkloakering, hvor overfladevand fra regnvand forsøges nyttiggjort lokalt.

I forbindelse med separatkloakeringer ses fejltilslutninger, hvor spildevand, der skulle ledes til renseanlæg, ved en fejl i stedet sluttes til regnvandssystemet og dermed udledes i vandområderne. Dette giver problemer for de badende og den generelt gode vandkvalitet i havnen.

Håndtering af spildevand

Spildevandet, herunder regnvand, kan ledes til renseanlæg, til havet, sø eller å, eller nedsives. I alle tilfælde kræver det en tilladelse. Hvis vandet skal til renseanlæg kræver det en tilslutning til kloak, hvis det skal til hav, sø eller å kræver det en udledningstilladelse, og nedsivning kræver også en tilladelse.

Hvis spildevand ledes til kloak, skal der meddeles tilslutningstilladelse. Ved meddelelse af tilslutningstilladelser til kloak skal kommunen påse, at det tilladte ikke hindrer overholdelse af forsyningsselskabernes udledningstilladelser. Tilslutningstilladelser til husspildevand og regnvand fra boliger og boligejendomme gives traditionelt sammen med byggetilladelsen. Ved tilslutning af normalt belastet spildevand og regnvand sætter kommunen normalt kun vilkår om hydrauliske forhold, men i særlige tilfælde også vilkår om forureningsindholdet af det tilsluttede regnvand.

Spildevand fra processer på virksomheder, hospitaler, brandøvelsespladser og afværgeanlæg mm. behandles sammen med virksomhedens miljøgodkendelse eller som en separat tilslutningstilladelse. Kommunen meddeler også i nødvendigt omfang tidsbegrænsede tilslutningstilladelser til spildevand fra selve bygge- anlægsfasen af nye ejendomme, skybrudstunneller mm. Fælles er, at kommunen gennem vilkårene i miljøgodkendelsen eller tilslutningstilladelsen fastsætter grænseværdier for forurenende stoffer før afledning til kloak. Sker der overskridelser, eller afledes der uden tilladelser, håndhæver kommunen forholdene overfor virksomheden.

Hvis der skal udledes vand til havet, Københavns Havn eller de ferske vandområder, skal der søges om en udledningstilladelse efter Miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1. Det gælder også for renseanlæggene.

Teknik- og Miljøudvalget bliver af forvaltningen via TMU-portalen orienteret, hvis forvaltningen har modtaget en ansøgning om udledningstilladelse, der indeholder planlagt udledning af spildevand fra fællessystemet til havet, sø eller å. Inden sagen skal i partshøring, orienteres Teknik- og Miljøudvalget igen ved orienteringspunkt på dagsordenen til et Teknik- og Miljøudvalgsmøde.

Hvis man ønsker at nedsive regnvand, skal kommunen i følge Miljøbeskyttelseslovens § 19, stk. 1, pkt. 3 give tilladelse til (eller afslag på), at dette afledes til undergrunden.

Politisk handlerum

Teknik- og Miljøudvalget kan vælge at rejse en sag til politisk behandling og forvaltningen kan forelægge specielt vigtige sager for udvalget. Det kan ske ved sager, som har væsentlig påvirkning af vandmiljøet, eller når staten stiller ændrede krav til kommunens administration af området. Nye spildevandsplaner og planer for konkrete projekter efter spildevandsplanen forelægges udvalget. Ændret administrationsgrundlag kan ligeledes fremlægges, fx i forbindelse med spildevandsplaner eller tillæg til disse.